

การบริหารจัดการ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ของโรงเรียนบ้านสวนหลวง (รัตนวิจิตรพิทยาคาร)

THE ADMINISTRATION OF “MODERATE CLASS MORE KNOWLEDGE”

IN BANSUANLUANG (RATTANAWICHITPITTAYAKAN) SCHOOL

บริมาส วงศ์เจริญ¹

BORIMAS WONGCHAROEN

สายสุดา เตียเจริญ²

SAISUDA TIACHAROEN

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) การบริหารจัดการ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ของโรงเรียนบ้านสวนหลวง (รัตนวิจิตรพิทยาคาร) 2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” เมื่อจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ กลุ่มตัวอย่างคือ ข้าราชการครูและครูอัตราจ้างโรงเรียนบ้านสวนหลวง (รัตนวิจิตรพิทยาคาร) ที่จัดกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” จำนวน 48 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ตามคู่มือบริหารจัดการเวลาเรียน “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2558 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่ามัธยฐานเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ค่าเอฟ

ผลการวิจัยพบว่า

1. การบริหารจัดการ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ของโรงเรียนบ้านสวนหลวง (รัตนวิจิตรพิทยาคาร) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 10 ด้าน โดยเรียงลำดับค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปน้อยดังนี้ ปรับและออกแบบตารางเรียน ศึกษาวิเคราะห์นโยบาย นิเทศ ติดตาม ออกแบบกิจกรรมที่หลากหลาย สรุปรายงานวิเคราะห์โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา ดำเนินการจัดการเรียนรู้และจัดกิจกรรม กำหนดตัวชี้วัดภาพความสำเร็จ สร้างความตระหนัก ความเข้าใจในการดำเนินงาน และประชุม เสนวนา ทบทวนหลังการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน คือจัดทำข้อมูลสารสนเทศ

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ของโรงเรียนบ้านสวนหลวง (รัตนวิจิตรพิทยาคาร) เมื่อจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ พบว่าผู้บริหารโรงเรียนและหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ครูผู้สอนระดับประถมศึกษา และครูผู้สอนระดับมัธยมศึกษาขยายโอกาสมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ของโรงเรียนบ้านสวนหลวง (รัตนวิจิตรพิทยาคาร) ทั้งภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: การบริหารจัดการ, ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้

¹ นักศึกษาปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

² อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

Abstract

The purposes of this research were to determine; 1) the administration of “moderate class more knowledge” in Bansuanluang (Rattana Wittayalai) School, and 2) the result of opinion comparing with the administration of “moderate class more knowledge”, classified by working position. The sample were 48 educational personnel in Bansuanluang (Rattana Wittayalai) School. The research instrument was the questionnaire based on the handbook of studying time administration in “moderate class more knowledge” B.E. 2558 of office of the basic education commission, ministry of education. The statistic used to analyze the data were frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation and F-test.

The findings revealed the follows:

1. The administration of “moderate class more knowledge” in Bansuanluang (Rattana Wittayalai) School is mostly in high level. According to the consideration by assorting categories, there totally 10 factors that are in high level, ranking by arithmetic mean from the highest to the lowest : timetable adjustment and design, policy analysis, supervising and follow up, learning activities design, summary reporting, school curriculum structure analysis, management of learning activities, indicators of accomplishments, understanding performance and after action review meeting. The average level factor is making information.

2. The result of opinion comparison with administration of “moderate class more knowledge” in Bansuanluang (Rattana Wittayalai) School, classified by working position. It was found that the opinion of school administrators and head of the department, primary teachers and secondary teachers, there are not significant differences in overall and assorting categories.

KEY WORD: ADMINISTRATION, MODERATE CLASS MORE KNOWLEDGE

บทนำ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา ได้นำนโยบายของรัฐบาลเกี่ยวกับการบริหารจัดการเวลาเรียน “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” มาสู่การปฏิบัติในโรงเรียนอย่างเป็นรูปธรรม ครูผู้สอนมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียนได้ปฏิบัติและเรียนรู้ด้วยตนเองมากขึ้น นักเรียนได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพ และมีความสุขในการเรียนรู้อย่างแท้จริง ดังนั้น นโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้จึงเป็นนโยบายที่สำคัญที่กระทรวงศึกษาธิการต้องการให้มีขึ้นในสถานศึกษาทั่วประเทศ การลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้เป็นกรอบวิสัยทัศน์ ด้านการศึกษา เพื่อเตรียมนักเรียนให้พร้อมเข้าสู่การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สอดคล้องกับประเทศ

ที่เป็นผู้นำด้านการศึกษาของโลก ที่เห็นพ้องกันกับแนวคิดสำคัญในศตวรรษที่ 21 ที่เน้นให้นักเรียนมีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 อันได้แก่ ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี ทักษะการทำงาน ทักษะชีวิตที่ใช้ได้จริงกับครอบครัว โรงเรียน ชุมชน รัฐ และประชาชาติขณะโลกกำลังเปลี่ยนแปลง คนที่มีความรู้และทักษะในการรับมือกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง และสามารถปรับตัวเองให้เข้ากับสถานการณ์ใหม่ๆ ได้เท่านั้นที่จะประสบความสำเร็จ ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 จะช่วยให้นักเรียนสามารถเรียนรู้และปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา (เพชร เหมือนพันธุ์ 2559: 10)

จากนโยบายการลดเวลาเรียนดังกล่าว จึงได้นำมาสู่การปฏิบัติโดยกำหนดให้โรงเรียนเรียนภาควิชาการถึงเวลาบ่าย 2 โมงครึ่งหรือเวลา 14.30 น. แต่เวลาที่โรงเรียนเล็กยังคงเหมือนเดิมตามกำหนดของแต่ละโรงเรียนซึ่งมักจะเป็นช่วงบ่าย 4 โมง หรือเวลา 16.00 น. ดังนั้นช่วงระยะเวลาว่าง หลังเลิกเรียนจนกว่านักเรียนจะกลับบ้านซึ่งนักเรียนยังคงอยู่ที่โรงเรียน โรงเรียนจะต้องจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ต่างๆ ให้นักเรียนปฏิบัติ และควรเป็นกิจกรรมที่มีความหลากหลายที่ช่วยเพิ่มพูนทักษะการคิดวิเคราะห์ ความมีน้ำใจต่อกัน การทำงานเป็นทีม และที่สำคัญควรมีกิจกรรมกระตุ้นให้เด็กได้ค้นหาศักยภาพและความชอบของตนเอง ซึ่งเชื่อว่าเด็กทุกคนมีความพิเศษ มีความสามารถในแบบฉบับของตนเอง การจัดกิจกรรมไม่จำเป็นต้องเปิดให้เฉพาะห้องเดียวกัน หรือระดับชั้นเดียวกัน บางกิจกรรมสามารถศึกษาหรือทำร่วมกันหลายระดับชั้นได้ เพื่อให้เด็ก ๆ รู้จักปรับตัว การช่วยเหลือดูแลกัน การมีปฏิสัมพันธ์กับคนหลายช่วงวัย โดยเป็นการจำลองสภาพจริงในสังคมให้เด็กได้เรียนรู้ ซึ่งจะยิ่งช่วยเพิ่มทักษะในการแก้ปัญหาให้กับเด็กไทยต่อไป จากผลการสังเคราะห์เอกสาร งานวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตร และผลการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ตลอดจนผลการประเมินคุณภาพการศึกษาต่าง ๆ พบว่า 1) ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาของนักเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ทั้งผลการทดสอบระดับชาติ (O-NET) ผลการสอบ PISA ทั้ง ๆ ที่โรงเรียนใช้เวลาจัดการเรียนการสอนมากขึ้นเป็นเวลา 7 หรือ 8 ชั่วโมงต่อวัน 2) เด็กคิดไม่เป็น วิเคราะห์ไม่ได้ ขาดทักษะชีวิต อึดแน่นเนื้อหาวิชาการมากกว่าให้เรียนรู้ด้วยตนเอง 3) เด็กนักเรียนมีภาระงาน การบ้านมากเกินไป หรือต้องนำการบ้านไปทำที่บ้าน และข้อ 4) เด็กเครียดและต้องเรียนพิเศษมาก (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ 2558: 1)

ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงคัดเลือกสถานศึกษาที่มีความพร้อมเป็นโรงเรียนนำร่องการจัดกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” และดำเนินการจัดกิจกรรมในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 และมีสถานศึกษากลุ่มเป้าหมาย เข้าร่วมโครงการอย่างน้อยร้อยละ 10 ของจำนวนสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งหมดครอบคลุมกระจายทุกสภาพพื้นที่ทั้งนอกเมืองในเมืองทั่วประเทศจำนวนทั้งสิ้น 3,831 โรงเรียน พร้อมทั้งจัดทีม Smart Trainers ช่วยกำกับ ดูแลและให้คำแนะนำในการบริหารจัดการเวลาเรียนและการจัดกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ในโรงเรียนนำร่องทั่วประเทศอีกด้วย ทั้งนี้จะดำเนินการในสถานศึกษาทุกแห่งในปีการศึกษา 2559 สำหรับสถานศึกษาสังกัดอื่นให้พิจารณาดำเนินการตามบริบทและความพร้อมของสถานศึกษาแต่ละแห่ง

โรงเรียนบ้านสวนหลวง (รัตนวิจิตรพิทยาคาร) เป็นหนึ่งในโรงเรียนที่ได้รับคัดเลือกให้เป็นโรงเรียนนำร่องการจัดกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ทำให้ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทุกคนในโรงเรียนเกิดความวิตกกังวลในการจะจัดกิจกรรมดังกล่าว เนื่องจากที่เป็นนโยบายใหม่ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งโรงเรียนยังไม่มีแนวทางในการจัดกิจกรรมที่ชัดเจน บุคลากรมีความเข้าใจในการจัดกิจกรรมน้อย และโรงเรียนมีบุคลากรที่เข้ารับการอบรมในการจัดกิจกรรมนี้เป็นจำนวนน้อย (นนทวัน เยี่ยมสวัสดิ์ 2558: 2) อีกทั้งโรงเรียนซึ่งเป็นโรงเรียนนำร่องการจัดกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ซึ่งยังไม่มี Smart Trainers ที่ผ่านการอบรมจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เข้ามาให้คำปรึกษา ชี้แนะแนวทางการจัดกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ของโรงเรียนแต่อย่างใด รวมถึงการดำเนินการจัดกิจกรรมของครูเองยังไม่เป็นไปในแนวทางเดียวกัน เช่น การจัดการเวลาในแต่ละกิจกรรม การจัดกิจกรรมที่ต้องสอดคล้องกับกระบวนการ การจัดทำเอกสาร เพื่อรับการนิเทศจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรสาคร ฯ เป็นต้น

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจในการศึกษาหลักการดำเนินการการบริหารจัดการ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ของโรงเรียนบ้านสวนหลวง (รัตนวิจิตรพิทยาคาร) เพื่อจะได้นำผลการวิจัยมาพัฒนาและปรับปรุงการบริหารจัดการ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อทราบการบริหารจัดการ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ของโรงเรียนบ้านสวนหลวง (รัตนวิจิตรพิทยาคาร)
2. เพื่อทราบผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” เมื่อจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การจัดเตรียมโครงการวิจัยเป็นการศึกษาตามสภาพปัญหา และอุปสรรคต่างๆ พร้อมทั้งรวบรวมวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องจากตำรา เอกสาร ข้อมูลสถิติ กฎ ระเบียบ ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ตลอดจนผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นข้อมูลเพื่อใช้เป็นข้อมูลสนับสนุนการวิจัย และเสนอขออนุมัติโครงการการค้นคว้าอิสระ

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการตามโครงการวิจัย เป็นขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ การนำเครื่องมือที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วไปหาคุณภาพเครื่องมือ โดยการหาความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) และความเชื่อมั่น (reliability) ของเครื่องมือ แล้วนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริง จากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์และแปลผล

ขั้นตอนที่ 3 รายงานผลการวิจัย เป็นขั้นตอนการจัดทำรายงานผลการดำเนินการวิจัยนำเสนอต่อคณะกรรมการผู้ควบคุมการค้นคว้าอิสระเพื่อตรวจสอบแก้ไขจัดพิมพ์เป็นฉบับเพื่อดำเนินการขอสอบการค้นคว้าอิสระ ตลอดจนแก้ไขรายงานผลตามที่คณะกรรมการชี้แนะแล้วจัดทำรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อขออนุมัติจบการศึกษา

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ข้าราชการครู และครูอัตราจ้างของโรงเรียนบ้านสวนหลวง (รัตนวิจิตรพิทยาคาร) ที่จัดกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” รวมทั้งสิ้นจำนวน 55 คน จำแนกเป็น ผู้บริหาร 1 คน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 คน และครู 46 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ คือ ข้าราชการครูและครูอัตราจ้างของโรงเรียนบ้านสวนหลวง (รัตนวิจิตรพิทยาคาร) ที่จัดกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” จำนวน 48 คน ซึ่งได้จากการกำหนดขนาดตัวอย่างจากการเปิดตารางประมาณขนาดตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ใช้การสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งประเภท (stratified random sampling) ซึ่งแบ่งออกตามตำแหน่งหน้าที่และระดับชั้นที่ทำการสอน คือ ผู้บริหาร และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 คน ครูที่สอนระดับประถมศึกษา 31 คน และครูที่สอนระดับมัธยมศึกษาขยายโอกาส 9 คน รวมทั้งสิ้น 48 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยตัวแปรพื้นฐาน และตัวแปรที่ศึกษา ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. ตัวแปรพื้นฐาน เป็นตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งปัจจุบัน และประสบการณ์ทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน

2. ตัวแปรที่ศึกษา เป็นตัวแปรเกี่ยวกับการบริหารจัดการ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ตามคู่มือบริหารจัดการเวลาเรียน “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2558 แนวทางการบริหารจัดการ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ประกอบด้วย

2.1 ศึกษาวิเคราะห์นโยบาย หมายถึง ศึกษาคู่มือการบริหารจัดการเวลาเรียน “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” และชุดเอกสารกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้”

2.2 กำหนดตัวชี้วัดภาพความสำเร็จ หมายถึง กระบวนการของการบริหารจัดการเวลาเรียน “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ของโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และนักเรียน มีความชัดเจนและมีความเข้าใจตรงกัน

2.3 สร้างความตระหนัก ความเข้าใจในการดำเนินงาน หมายถึง การมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ

กิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” และรู้จักบทบาทหน้าที่
ของครูผู้สอนและผู้เกี่ยวข้องในสถานศึกษา

2.4 จัดทำข้อมูลสารสนเทศ หมายถึง การ
รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรม แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญา
ท้องถิ่น ความสนใจ ความถนัด และความต้องการของผู้เรียน
เป็นรายบุคคล

2.5 วิเคราะห์โครงสร้างหลักสูตร
สถานศึกษา หมายถึง การศึกษาโครงสร้างหลักสูตร
สถานศึกษาและการนำหลักสูตรไปใช้ในระดับชั้นเรียน ความ
พร้อมของครูผู้สอน สื่อ แหล่งเรียนรู้ อาคารสถานที่ และ
ห้องปฏิบัติการ

2.6 ปรับและออกแบบตารางเรียน
หมายถึง การจัดตารางเวลาเรียนที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรม
“ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ตามแนวทางการบริหารจัดการ
เวลาเรียนที่ลดเวลาเรียนและเพิ่มเวลารู้

2.7 ออกแบบกิจกรรมที่หลากหลาย
หมายถึง การเลือกกำหนดกิจกรรมให้ตอบสนองต่อความ
สนใจ ความถนัดและความต้องการของผู้เรียนอย่าง
หลากหลาย สอดคล้องกับช่วงวัย และวุฒิภาวะของผู้เรียน

2.8 ดำเนินการจัดการเรียนรู้และจัด
กิจกรรม หมายถึง จัดกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้”
ตามความสนใจ ความถนัดและความต้องการของผู้เรียน
อย่างหลากหลาย สอดคล้องกับช่วงวัย และวุฒิภาวะของ
ผู้เรียน

2.9 นิเทศ ติดตาม หมายถึง การนิเทศ
ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงาน ความก้าวหน้าในการทำ
กิจกรรม และความพึงพอใจ

2.10 ประชุม เสวนา ทบทวนหลังการ
ปฏิบัติงาน หมายถึง การแลกเปลี่ยนเรียนรู้แสดง
ความคิดเห็น สะท้อนผลการดำเนินงาน และนำผลไปใช้ในการ
ปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

2.11 สรุปรายงาน หมายถึง รวบรวม
รายงานการดำเนินงานและเผยแพร่ผลการดำเนินงาน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ
สำหรับเก็บข้อมูล จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 2 ตอน มี
รายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ
สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ
ระดับการศึกษา ตำแหน่งปัจจุบัน และประสบการณ์ทำงาน
ในตำแหน่งปัจจุบัน มีลักษณะเป็นแบบตัวเลือกที่กำหนดไว้
ให้ (force choice)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ การ
บริหารจัดการ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ตามคู่มือบริหาร
จัดการเวลาเรียน “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้”
กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2558 มีลักษณะเป็น
แบบสอบถามชนิดจัดลำดับคุณภาพ 5 ระดับ ของลิเคิร์ต
(Likert's rating scales) โดยผู้วิจัยกำหนดค่าคะแนนของ
ช่วงน้ำหนักเป็น 5 ระดับ

การสร้างและพัฒนาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนาเครื่องมือสำหรับ
การวิจัยเป็นแบบสอบถาม ดังขั้นตอนต่อไปนี้

1. ศึกษาวรรณกรรม หลักการ แนวคิด และ
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องจากหนังสือ ตำรา เอกสารคู่มือ และ
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการ “ลดเวลาเรียน เพิ่ม
เวลารู้”

2. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาประมวล
เพื่อกำหนดเป็นโครงสร้างเครื่องมือโดยขอคำแนะนำจาก
อาจารย์ที่ปรึกษา

3. สร้างแบบสอบถามโดยให้ครอบคลุมเนื้อหา
เสนออาจารย์ที่ปรึกษาและพัฒนาคุณภาพเครื่องมือโดยการ
หาความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) และความ
เชื่อมั่น (reliability)

4. นำแบบสอบถามที่ได้ลงเก็บข้อมูล กับ
บุคลากรโรงเรียนบ้านสวนหลวง (รัตนวิจิตรพิทยาคาร) ที่เป็น
กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 48 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้เก็บแบบสอบถามกลับคืนมาแล้ว
ผู้วิจัยก็พิจารณาตรวจสอบความสมบูรณ์แบบสอบถาม นำ
แบบทดสอบมาตรวจรวบรวมคะแนน นำข้อมูลดังกล่าวมา
จัดระบบข้อมูล คำนวณค่าสถิติ เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูล

โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป และเสนอผลการวิเคราะห์เป็น
ตารางประกอบการบรรยาย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูลตรงตามข้อมูล
วัตถุประสงค์ของการวิจัย ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ใช้สถิติในการ
วิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของ
ผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งถามรายละเอียดเกี่ยวกับเพศ อายุ
ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ และประสบการณ์การ
ทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน ใช้ค่าความถี่ (frequency) และ
ค่าร้อยละ (percentage)
2. วิเคราะห์ระดับการบริหารจัดการ “ลดเวลา
เรียน เพิ่มเวลารู้” ใช้ค่ามัธยฐานเลขคณิต (arithmetic mean)
และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) นำค่า
มัธยฐานเลขคณิตของน้ำหนักที่ได้มาเทียบเคียงกับเกณฑ์ตาม
แนวคิดของเบสท์ (Best)

3. วิเคราะห์ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อ
การบริหารจัดการ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” เมื่อจำแนก
ตามตำแหน่งหน้าที่ ใช้การวิเคราะห์ค่าเอฟ (F – test) และ
ใช้ค่าสถิติ Scheffe's ในการทดสอบความแตกต่างรายคู่

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเรื่อง
การบริหารจัดการ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ของโรงเรียน
บ้านสวนหลวง (รัตนวิจิตรพิทยาคาร) สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร เพื่อให้เป็นไปตาม
วัตถุประสงค์และตอบข้อคำถามของการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัย
ได้นำข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของผู้ให้ข้อมูล คือ
ผู้อำนวยการโรงเรียนและหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ครูที่
สอนระดับประถมศึกษา และครูที่สอนระดับมัธยมศึกษา
ขยายโอกาส ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 48 คน ซึ่งได้รับ
แบบสอบถามกลับคืนมา 48 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์การบริหารจัดการ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ของโรงเรียนบ้านสวนหลวง (รัตนวิจิตรพิทยาคาร)
ตารางที่ 1 แสดงค่ามัธยฐานเลขคณิต (arithmetic mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) และระดับการ
บริหารจัดการ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ของโรงเรียนบ้านสวนหลวง (รัตนวิจิตรพิทยาคาร) สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวม

ด้าน	การบริหารจัดการ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้”	ผู้บริหารโรงเรียน และหัวหน้ากลุ่ม สาระการเรียนรู้ (n=8)			ครูผู้สอนระดับ ประถมศึกษา (n=31)			ครูผู้สอนระดับ มัธยมศึกษา ขยายโอกาส (n=9)			รวม (n=48)		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1	ศึกษาวิเคราะห์นโยบาย	4.31	.78	มาก	3.76	.53	มาก	3.77	.88	มาก	3.85	.67	มาก
2	กำหนดตัวชี้วัดภาพความสำเร็จ	4.08	.55	มาก	3.40	.65	ปาน กลาง	3.70	.80	มาก	3.57	.70	มาก
3	สร้างความตระหนัก ความ เข้าใจในการดำเนินงาน	3.58	.49	มาก	3.52	.58	มาก	3.48	.80	ปาน กลาง	3.52	.60	มาก
4	จัดทำข้อมูลสารสนเทศ	3.45	.39	ปาน กลาง	3.40	.70	ปาน กลาง	3.44	.81	ปาน กลาง	3.42	.67	ปาน กลาง
5	วิเคราะห์โครงสร้างหลักสูตร สถานศึกษา	3.50	.62	มาก	3.68	.63	มาก	3.75	.54	มาก	3.67	.60	มาก
6	ปรับและออกแบบตารางเรียน	3.96	.60	มาก	3.82	.71	มาก	3.94	.79	มาก	3.86	.70	มาก

ด้าน	การบริหารจัดการ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้”	ผู้บริหารโรงเรียน และหัวหน้ากลุ่ม สาระการเรียนรู้ (n=8)			ครูผู้สอนระดับ ประถมศึกษา (n=31)			ครูผู้สอนระดับ มัธยมศึกษา ขยายโอกาส (n=9)			รวม (n=48)		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
7	ออกแบบกิจกรรมที่หลากหลาย	3.70	.37	มาก	3.62	.59	มาก	4.03	.63	มาก	3.71	.58	มาก
8	ดำเนินการจัดการเรียนรู้และ จัดกิจกรรม	3.84	.39	มาก	3.56	.61	มาก	3.83	.67	มาก	3.66	.59	มาก
9	นิเทศ ติดตาม	3.97	.57	มาก	3.78	.55	มาก	3.84	.52	มาก	3.82	.54	มาก
10	ประชุม เสนา ทบทวนหลัง การปฏิบัติงาน	3.43	.72	ปาน กลาง	3.49	.75	ปาน กลาง	3.61	.69	มาก	3.50	.73	มาก
11	สรุปรายงาน	3.65	.75	มาก	3.63	.50	มาก	3.91	.64	มาก	3.69	.57	มาก
รวม		3.78	.46	มาก	3.62	.46	มาก	3.76	.60	มาก	3.68	.48	มาก

จากตาราง พบว่า การบริหารจัดการ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ของโรงเรียนบ้านสวนหลวง (รัตนวิจิตรพิทยาคาร) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.68$, S.D. = .48) และเมื่อแยกพิจารณาในรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 10 ด้าน โดยเรียงลำดับค่ามัธยเทศจากมากไปน้อยดังนี้ ปรับและออกแบบตารางเรียน ($\bar{X} = 3.86$, S.D. = .70) ศึกษาวิเคราะห์นโยบาย ($\bar{X} = 3.85$, S.D. = .67) การนิเทศ ติดตาม ($\bar{X} = 3.82$, S.D. = .54) ออกแบบกิจกรรมที่หลากหลาย ($\bar{X} = 3.71$, S.D. = .58) สรุปรายงาน ($\bar{X} = 3.69$, S.D. = .57) วิเคราะห์โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.67$, S.D. = .60) ดำเนินการจัดการเรียนรู้และจัดกิจกรรม ($\bar{X} = 3.66$, S.D. = .59) กำหนดตัวชี้วัดภาพความสำเร็จ ($\bar{X} = 3.57$, S.D. = .70) สร้างความตระหนักความเข้าใจในการดำเนินงาน ($\bar{X} = 3.52$, S.D. = .60) และประชุม เสนา ทบทวนหลังการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 3.50$, S.D. = .73) อยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน คือ จัดทำข้อมูลสารสนเทศ ($\bar{X} = 3.42$, S.D. = .67) เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง .54-.73 หมายความว่า มีการกระจายของข้อมูลค่อนข้างมาก

แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นไม่สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้บริหารโรงเรียนและหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ พบว่า การบริหารจัดการ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ของโรงเรียนบ้านสวนหลวง (รัตนวิจิตรพิทยาคาร) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$, S.D. = .46) และเมื่อแยกพิจารณาในรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 9 ด้าน โดยเรียงลำดับค่ามัธยเทศจากมากไปน้อยดังนี้ ศึกษาวิเคราะห์นโยบาย ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = .78) กำหนดตัวชี้วัดภาพความสำเร็จ ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = .55) การนิเทศ ติดตาม ($\bar{X} = 3.97$, S.D. = .57) ปรับและออกแบบตารางเรียน ($\bar{X} = 3.96$, S.D. = .60) ดำเนินการจัดการเรียนรู้และจัดกิจกรรม ($\bar{X} = 3.84$, S.D. = .39) ออกแบบกิจกรรมที่หลากหลาย ($\bar{X} = 3.70$, S.D. = .37) สรุปรายงาน ($\bar{X} = 3.65$, S.D. = .75) สร้างความตระหนัก ความเข้าใจในการดำเนินงาน ($\bar{X} = 3.58$, S.D. = .49) และวิเคราะห์โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.50$, S.D. = .62) อยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน โดยเรียงลำดับค่ามัธยเทศจากมากไปน้อยดังนี้ จัดทำข้อมูลสารสนเทศ ($\bar{X} = 3.45$, S.D. = .39) และประชุม เสนา

ทบทวนหลังการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 3.43$, S.D. = .73) เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง .37-.78 หมายความว่า มีการกระจายของข้อมูลค่อนข้างมาก แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นไม่สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นครูผู้สอนระดับประถมศึกษา พบว่า การบริหารจัดการ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ของโรงเรียนบ้านสวนหลวง (รัตนวิจิตรพิทยาคาร) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.62$, S.D. = .46) และเมื่อแยกพิจารณาในรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 8 ด้าน โดยเรียงลำดับค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปน้อยดังนี้ ปรับและออกแบบตารางเรียน ($\bar{X} = 3.82$, S.D. = .71) นิเทศ ติดตาม ($\bar{X} = 3.78$, S.D. = .55) ศึกษาวิเคราะห์นโยบาย ($\bar{X} = 3.76$, S.D. = .53) วิเคราะห์โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.68$, S.D. = .63) สรุปรายงาน ($\bar{X} = 3.63$, S.D. = .50) ออกแบบกิจกรรมที่หลากหลาย ($\bar{X} = 3.62$, S.D. = .59) ดำเนินการจัดการเรียนรู้และจัดกิจกรรม ($\bar{X} = 3.56$, S.D. = .61) และสร้างความตระหนักความเข้าใจในการดำเนินงาน ($\bar{X} = 3.52$, S.D. = .58) อยู่ในระดับปานกลาง 3 ด้าน โดยเรียงลำดับค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปน้อยดังนี้ ประชุม เสวนา ทบทวนหลังการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 3.49$, S.D. = .75) กำหนดตัวชี้วัดภาพความสำเร็จ ($\bar{X} = 3.40$, S.D. = .65) และจัดทำข้อมูลสารสนเทศ ($\bar{X} = 3.40$, S.D. = .70) เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง .50-.75 หมายความว่า มีการกระจายของ

ข้อมูลค่อนข้างมาก แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นไม่สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นครูผู้สอนระดับมัธยมศึกษาขยายโอกาส พบว่า การบริหารจัดการ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ของโรงเรียนบ้านสวนหลวง (รัตนวิจิตรพิทยาคาร) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.76$, S.D. = .60) และเมื่อแยกพิจารณาในรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 9 ด้าน โดยเรียงลำดับค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปน้อยดังนี้ ออกแบบกิจกรรมที่หลากหลาย ($\bar{X} = 4.03$, S.D. = .63) ปรับและออกแบบตารางเรียน ($\bar{X} = 3.94$, S.D. = .79) สรุปรายงาน ($\bar{X} = 3.91$, S.D. = .64) นิเทศ ติดตาม ($\bar{X} = 3.84$, S.D. = .52) ดำเนินการจัดการเรียนรู้และจัดกิจกรรม ($\bar{X} = 3.83$, S.D. = .67) ศึกษาวิเคราะห์นโยบาย ($\bar{X} = 3.77$, S.D. = .88) วิเคราะห์โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.75$, S.D. = .54) กำหนดตัวชี้วัดภาพความสำเร็จ ($\bar{X} = 3.70$, S.D. = .80) และประชุม เสวนา ทบทวนหลังการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 3.61$, S.D. = .69) อยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน โดยเรียงลำดับค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปน้อยดังนี้ สร้างความตระหนักความเข้าใจในการดำเนินงาน ($\bar{X} = 3.48$, S.D. = .80) และจัดทำข้อมูลสารสนเทศ ($\bar{X} = 3.44$, S.D. = .81) เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง .52-.88 หมายความว่า มีการกระจายของข้อมูลค่อนข้างมาก แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นไม่สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” เมื่อจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่

ตารางที่ 2 แสดงการวิเคราะห์การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ของโรงเรียนบ้านสวนหลวง (รัตนวิจิตรพิทยาคาร) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร เมื่อจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ วิเคราะห์โดยใช้ความแปรปรวนทางเดียว (one – way ANOVA)

ด้าน	การบริหารจัดการ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ของโรงเรียนบ้านสวนหลวง (รัตนวิจิตรพิทยาคาร)		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	ศึกษาวิเคราะห์นโยบาย	Between Groups	.57	2	.29	.79	.45
		Within Groups	16.40	45	.36		
		Total	16.9	47			

ด้าน	การบริหารจัดการ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ของโรงเรียนบ้านสวนหลวง (รัตนวิจิตรพิทยาคาร)		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
2	กำหนดตัวชี้วัดภาพความสำเร็จ	Between Groups Within Groups Total	.54 16.43 16.97	3 44 47	.18 .37	.48	.69
3	สร้างความตระหนัก ความเข้าใจ ในการดำเนินงาน	Between Groups Within Groups Total	.97 16.00 16.97	3 44 47	.32 .36	.89	.45
4	จัดทำข้อมูลสารสนเทศ	Between Groups Within Groups Total	1.95 15.02 16.97	3 44 47	.65 .34	1.91	.14
5	วิเคราะห์โครงสร้างหลักสูตร สถานศึกษา	Between Groups Within Groups Total	1.48 15.49 16.97	2 45 47	.74 .34	2.16	.12
6	ปรับและออกแบบตารางเรียน	Between Groups Within Groups Total	.12 16.85 16.97	3 44 47	.04 .38	.10	.95
7	ออกแบบกิจกรรมที่หลากหลาย	Between Groups Within Groups Total	2.05 14.92 16.97	3 44 47	.68 .33	2.02	.12
8	ดำเนินการจัดการเรียนรู้และจัด กิจกรรม	Between Groups Within Groups Total	.35 16.62 16.97	3 44 47	.11 .37	.31	.81
9	นิเทศ ติดตาม	Between Groups Within Groups Total	.27 16.70 16.97	2 45 47	.13 .37	.37	.69
10	ประชุม เสนา ทบทวนหลังการ ปฏิบัติงาน	Between Groups Within Groups Total	.90 16.07 16.97	3 44 47	.30 .36	.82	.48
11	สรุปรายงาน	Between Groups Within Groups Total	.22 16.75 16.79	2 45 47	.11 .37	.30	.74
รวม		Between Groups Within Groups Total	.20 15.27 15.47	2 45 47	.10 .33	.30	.73

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง พบว่า ความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ของโรงเรียนบ้านสวนหลวง (รัตนวิจิตรพิทยาคาร) ตามคู่มือบริหารจัดการเวลาเรียน “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2558 เมื่อจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ คือ ผู้บริหารโรงเรียน และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ครูผู้สอนระดับประถมศึกษา และครูผู้สอนระดับมัธยมศึกษาขยายโอกาส ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล การบริหารจัดการ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ของโรงเรียนบ้านสวนหลวง (รัตนวิจิตรพิทยาคาร) ซึ่งสามารถนำมาอภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. การบริหารจัดการ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ของโรงเรียนบ้านสวนหลวง (รัตนวิจิตรพิทยาคาร) ตามคู่มือบริหารจัดการเวลาเรียน “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้”

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2558 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 10 ด้าน โดยเรียงลำดับค่ามัธยเทศจากมากไปน้อยดังนี้ ปรับและออกแบบตารางเรียน ศึกษาวิเคราะห์นโยบาย นิเทศติดตาม ออกแบบกิจกรรมที่หลากหลาย สรุปรายงานวิเคราะห์โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา ดำเนินการจัดการเรียนรู้และจัดกิจกรรม กำหนดตัวชี้วัดภาพความสำเร็จ สร้างความตระหนักความเข้าใจในการดำเนินงาน และประชุมเสวนา ทบทวนหลังการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน คือ จัดทำข้อมูลสารสนเทศ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ากระทรวงศึกษาธิการได้ออกประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การบริหารจัดการเวลาเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 และมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 เพื่อให้สถานศึกษาในโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ สามารถบริหารจัดการการจัดกิจกรรมในสถานศึกษาตามโครงสร้างหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ให้สอดคล้องกับนโยบาย เหมาะสมกับความต้องการ ความพร้อมและบริบทของสถานศึกษา โดยผู้บริหาร คณะครูได้ร่วมกันศึกษาทำความเข้าใจในเนื้อหาสาระด้านการศึกษาวิเคราะห์นโยบาย การกำหนดตัวชี้วัดภาพความสำเร็จ การสร้างความตระหนักความเข้าใจในการดำเนินงาน การจัดทำข้อมูลสารสนเทศ การวิเคราะห์โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา การปรับและออกแบบตารางเรียน การออกแบบกิจกรรมที่หลากหลาย การดำเนินการจัดการเรียนรู้และจัดกิจกรรม การนิเทศติดตาม ประเมินผล การประชุม เสวนา ทบทวนหลังการปฏิบัติงาน รวมถึงการสรุปรายงานตามคู่มือการบริหารจัดการเวลาเรียน “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” พ.ศ. 2558 ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการจัดทำขึ้นเป็นอย่างดี รวมถึงมีการนิเทศติดตาม การดำเนินการตามโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ จากผู้บริหาร ศึกษาพิเศษ จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาสมุทรสาครอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้โรงเรียนบ้านสวนหลวง (รัตนวิจิตรพิทยาคาร) ยังได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามแนวทางในการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในมาตรา 42 ถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด กระบวนการเรียนรู้เป็นการส่งเสริมผู้เรียนรู้ด้วยสมอง ด้วยกาย และด้วยใจ สามารถสร้างองค์ความรู้ผ่านกระบวนการคิดด้วยตนเอง มีส่วนร่วมในการเรียนการสอน เน้นการปฏิบัติจริง สามารถทำงานเป็นทีมได้ อีกทั้งผู้บริหารยังเน้นให้ครูทุกคนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามทฤษฎี คอนสตรัคติวิสต์ (Constructivist) ซึ่งเป็นทฤษฎีที่ให้ความสำคัญกับตัวผู้เรียน ครูทุกคนเชื่อว่าผู้เรียนสามารถสร้างความรู้ได้ด้วยตนเอง อันเกิดจากการได้ศึกษาค้นคว้าทดลอง แลกเปลี่ยนเรียนรู้และลงมือปฏิบัติจริง ทำให้ผู้เรียนรักการศึกษาค้นคว้าเกิดทักษะในการแสวงหาความรู้ และเห็นความสำคัญของการเรียนรู้ ซึ่งจะนำไปสู่การเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ (learning man) จากเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้การบริหารจัดการ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ของโรงเรียนบ้านสวนหลวง (รัตนวิจิตรพิทยาคาร) ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของรศพร ทองธรรมจินดา ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง วิสัยทัศน์ของผู้บริหารกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น เขตการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ อสมะห์ กอต่อ ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างความสามารถในการคิดวิเคราะห์ โดยใช้แนวคิดคอนสตรัคติวิซึมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายดุซงญอ-ผดุงมาตร และศูนย์เครือข่ายกาฬิชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างความสามารถในการคิดวิเคราะห์ โดยใช้แนวคิดคอนสตรัคติวิซึมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ วรนาฏ สิทธิฤทธิ์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำปางเขต 1

ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทั้งโรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่

หากพิจารณาการบริหารจัดการ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ของโรงเรียนบ้านสวนหลวง (รัตนวิจิตรพิทยาคาร) รายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก 10 ด้าน โดยเรียงลำดับค่ามัธยเทศจากมากไปน้อยดังนี้ ปรับและออกแบบตารางเรียน ศึกษาวิเคราะห์นโยบาย นิเทศ ติดตาม ออกแบบกิจกรรมที่หลากหลาย สรุปรายงาน วิเคราะห์โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา ดำเนินการจัดการเรียนรู้และจัดกิจกรรม กำหนดตัวชี้วัดภาพความสำเร็จ สร้างความตระหนักความเข้าใจในการดำเนินงาน และประชุม เสนอ ทบทวนหลังการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ด้านที่มีค่ามัธยเทศมากที่สุดคือ ด้านปรับและออกแบบตารางเรียน อาจเนื่องมาจากผู้บริหาร ครูที่จัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ได้มีการศึกษาข้อมูลโครงสร้าง เวลาเรียนตามคู่มือบริหารจัดการเวลาเรียน “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2558 เป็นอย่างดี เพื่อให้สอดคล้องกับเวลาเรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 โดยเป็น การบริหารจัดการเวลาเรียน ซึ่งเป็นการจัดโครงสร้างเวลาเรียนใหม่ แบ่งเป็นระดับประถมศึกษาเรียนจริงในห้องเรียน จากเดิม 30-35 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ เหลือเพียง 22 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และระดับมัธยมศึกษาจากเดิม 35 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ เหลือ 27 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ซึ่งโรงเรียนบ้านสวนหลวง (รัตนวิจิตรพิทยาคาร) ได้ปรับเวลาเรียนในวิชาหลักให้ลดชั่วโมงเรียนของผู้เรียนลง โดยเรียนภาควิชาการในสาระหลักเพียงแค่เวลา 14.30 นาฬิกา เช่น ภาษาไทย ภาษาต่างประเทศ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และสังคมศึกษา ในช่วงเช้าจนถึง 14 นาฬิกาหรือ 14.30 นาฬิกาโดยประมาณ และหลังจากนั้นจะเป็นการเรียนรู้นอกห้องเรียนได้แก่ การเรียนกลุ่มสาระที่เหลือ คือ สุขศึกษาและพลศึกษา การงานอาชีพและเทคโนโลยี และศิลปะ ซึ่งเป็นการเรียนรู้แบบบูรณาการและ กิจกรรมกลุ่ม อันจะทำให้เด็กลดความเคร่งเครียด จากการเรียนเนื้อหาเป็นกิจกรรมที่สนุกสนาน รวมทั้งเสริมสร้างทักษะทุกด้าน คือด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม จากนั้นให้เด็กทำกิจกรรมนอกห้องเรียน เพื่อเสริมสร้างทักษะ

การเรียนรู้ในทุกด้าน ในรูปแบบของกิจกรรมเสริมหลักสูตร และการเรียนรู้แบบบูรณาการ สอดคล้องกับเกษมร มิ่งขวัญ ได้ศึกษาการวิจัยเรื่อง สภาพการและปัญหาตามนโยบายการลดเวลาเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า ภาพรวมข้าราชการครูมีความคิดเห็นต่อสภาพการปฏิบัติตามนโยบายการลดเวลาเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 4 ด้านการจัดเวลาเรียน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และด้านการบริหารและการจัดการเรียนรู้ พบว่า ในภาพรวมข้าราชการครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติตามนโยบายการลดเวลาเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 4 มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

สำหรับด้านการจัดทำข้อมูลสารสนเทศ จากผลการวิจัยพบว่ามีความซับซ้อนอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการที่ผู้บริหารไม่ได้ให้ครูที่จัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ได้รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม แล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น จากความสนใจ ความถนัด และความต้องการของผู้เรียนเป็นรายบุคคลมากเท่าที่ควร และยังขาดการประสานงานกับโรงเรียนนำร่องในการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครในการมีส่วนร่วมกันจัดทำข้อมูลสารสนเทศให้สอดคล้องกับบริบทของแต่ละสถานศึกษาความสนใจ ความถนัด และความต้องการของผู้เรียนด้วย อีกทั้งอาจเป็นเพราะสาเหตุที่ภาระงานในหน้าที่ของแต่ละคนที่นอกเหนือจากการสอนเมืองเกินไป เช่น งานวิชาการ งานพัสดุ งานการเงิน ฯลฯ รวมทั้งการเตรียมการประเมินโรงเรียนดีประจำตำบล โรงเรียนส่งเสริมคุณภาพโรงเรียนคุณภาพ 9 ดี และอื่น ๆ อีกมากมาย ซึ่งการเตรียมการประเมินแต่ละครั้งนั้นก็ต้องใช้เวลาในการเตรียมเอกสาร พร้อมทั้งขอความร่วมมือและข้อมูลจากหลาย ๆ ฝ่ายรวมกัน รวมถึงครูผู้สอนยังไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเองในการเป็นผู้จัดทำข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับผู้เรียนวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล และจัดทำฐานข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับความสนใจ ความถนัดและความต้องการจำแนกเป็นระดับชั้นเรียน และเป็นรายบุคคล จึงทำให้การ

จัดทำข้อมูลสารสนเทศการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ยังไม่บรรลุผลเท่าที่ควร สอดคล้องกับสุภาวดี เจริมสกุลศักดิ์ ได้ศึกษาการวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดหนองคาย ผลการวิจัยพบว่า ด้านการจัดทำข้อมูลสารสนเทศและเลือกเนื้อหาอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านการวิเคราะห์โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาที่ผลการวิจัยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก แต่มีบางข้อที่ผลการวิจัยอยู่ในระดับปานกลาง คือสถานศึกษามีการปรับโครงสร้างหลักสูตรโดยคำนึงถึงความพร้อมของครูผู้สอน อาจเนื่องมาจากการที่ครูแต่ละคนยังเข้าใจโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาน้อย ครูไม่ค่อยมีการปรับโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาให้เหมาะสมกับการจัดกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ในแต่ละช่วงชั้น เพราะจะจัดกิจกรรมตามความถนัดของครูผู้สอนเอง โดยไม่ได้คำนึงถึงความต้องการ ความถนัดและความสนใจของผู้เรียนเท่าที่ควร สอดคล้องกับอุดรกลิ่นชิต ได้ศึกษาการวิจัยเรื่อง การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนเทศบาล 4 สันป่ากอ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย ผลการวิจัยพบว่า ด้านการจัดทำหลักสูตรมีผลการปฏิบัติอยู่ระดับปานกลาง

2. จากผลการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ของโรงเรียนบ้านสวนหลวง (รัตนวิจิตรพิทยาคาร) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร เมื่อจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ครูผู้สอนระดับประถมศึกษา และครูผู้สอนระดับมัธยมศึกษาขยายโอกาสมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ของโรงเรียนบ้านสวนหลวง (รัตนวิจิตรพิทยาคาร) ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีตำแหน่งหน้าที่เป็นผู้บริหารโรงเรียนหรือหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ครูผู้สอนระดับประถมศึกษา และครูผู้สอนระดับมัธยมศึกษาขยายโอกาส มีความสอดคล้องกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการบริหารจัดการ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” นั้น ผู้เกี่ยวข้องหรือครูผู้สอนกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ทุกคนมีความ

เข้าใจ รับรู้และรับทราบวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายการบริหารจัดการ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ของสถานศึกษาที่ตรงกัน แต่ในทางปฏิบัติแล้วผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนและผลักดันการบริหารจัดการ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ของสถานศึกษาให้สามารถดำเนินไปได้ด้วยดีและมีประสิทธิภาพก็คือ ครู เนื่องจากครูเป็นผู้จัดกิจกรรมให้กับผู้เรียน ดังนั้นครูจึงจะทราบถึงปัญหา สาเหตุ ปัจจัยความสำเร็จ และอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากการจัดกิจกรรม ส่วนผู้บริหารโรงเรียนหรือหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ จะเป็นผู้ส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมทุกอย่าง ภายในโรงเรียน มีการกำหนดเป้าหมายเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 และประสานงาน ติดตาม แก้ไขปัญหาไปพร้อมกับครูผู้สอนอย่างดีที่สุด สอดคล้องกับเกษมร มิ่งขวัญ ได้ศึกษาการวิจัยเรื่อง สภาพการและปัญหาตามนโยบายการลดเวลาเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า ภาพรวมข้าราชการครูมีความคิดเห็นต่อสภาพการปฏิบัติตามนโยบายการลดเวลาเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 4 อยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะของการวิจัย

ข้อเสนอแนะของการวิจัย

จากผลการวิจัย พบว่า การจัดทำข้อมูลสารสนเทศอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น โรงเรียนบ้านสวนหลวง (รัตนวิจิตรพิทยาคาร) ควรดำเนินการ ดังต่อไปนี้

1. รวบรวมข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ตามความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน
2. รวบรวมกิจกรรมการจัดลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ตามความสนใจ ความถนัด และความต้องการของผู้เรียนเป็นรายบุคคล
3. จัดระบบข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน

ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษากลยุทธ์การบริหารจัดการ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ของโรงเรียนบ้านสวนหลวง (รัตนวิจิตรพิทยาคาร)

2. แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ของโรงเรียนบ้านสวนหลวง (รัตนวิจิตรพิทยาคาร)

3. ควรศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชากรต่อการบริหารจัดการ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ของโรงเรียนบ้านสวนหลวง (รัตนวิจิตรพิทยาคาร) กรณีที่จำนวนประชากรใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง

รายการอ้างอิง

- เกษอมร มิ่งขวัญ, “สภาพการและปัญหาตามนโยบายการลดเวลาเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 4” วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, 2555.
- คติ ปรีชา, “การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของสถาบันอาชีวศึกษาจังหวัดลำปาง” วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง, 2550.
- นันทวัน เยี่ยมสวัสดิ์, “ความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ของครู นักเรียนและผู้ปกครอง โรงเรียนบ้านสวนหลวง (รัตนวิจิตรพิทยาคาร)” รายงานการวิจัยแนวทางการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ โรงเรียนบ้านสวนหลวง (รัตนวิจิตรพิทยาคาร, 2558.
- เพชร เหมือนพันธุ์, “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ นโยบายปฏิรูปที่ใกล้ตัวนักเรียนมากที่สุด,” มติชน (21 มกราคม 2559).
- รศพร ทองธรรมจินดา, “วิสัยทัศน์ของผู้บริหารกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษา สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น เขตการศึกษาท้องถิ่น ที่ 1” วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2549.
- วรนาฏ สิทธิฤทธิ์, “การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำปางเขต 1” วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง, 2550.
- วาสน์ กรมจรรยา, “การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวทางคอนสตรัคติวิซึม กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เรื่องสารในชีวิตประจำวันของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนบ้านเหล่าฝักหวาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1” วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 2553.
- สุภาวดี เจียมสกุลศักดิ์, “สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดหนองคาย” วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี, 2551.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. **คู่มือการบริหารจัดการเวลาเรียน “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้”**. ม.ป.ท., 2558.
- อรุณี อินทรปัญญา, “ปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐจังหวัดนนทบุรี” วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2550.
- อสมะห์ กอดตอ, “การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างความสามารถในการคิดวิเคราะห์ โดยใช้แนวคิด คอนสตรัคติวิซึมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายดุขงยอ-ผดุงมาตร และศูนย์เครือข่ายกาฬิชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 3” วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาการวิจัยและประเมิน มหาวิทยาลัยทักษิณ, 2553.
- อุดร กลิ่นชิด, “การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนเทศบาล 4 สันปากอ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย” การศึกษาอิสระมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, 2552.

Best John W., **Research in Education**, 4th ed. Englewood cliffs : Prentice Hall, Inc., 1983.

Fred C. Lunenburg and Allan C. Ornstein, **Educational Administration: Concepts and Practices**,
6th ed. CA : Wadsworth Cengage Learning, 2012.

Krejcie R.V. and D.W. Morgan, “Determining Sample Size for Research Activities,” *Educational and Psychological Measurement* 30, 1970.